

प्रवृद्धि (von वर्ध् mit प्र) f. *Wachsthum, Zunahme, Vermehrung*: सस्य^० gutes Wachsthum des Korns VARĀH. BRH. S. 4, 32. **प्रवृद्धि** RAGH. 13, 71. कचप्रमथुनाप्रवृद्धि H. 63. प्रवृद्धौ क्षीयते चन्द्रः समुद्रो ऽपि तथाविधः RAGH. 17, 71. श्रीसातवाकुलनाथ — चूतप्ररोक् इव — प्रवृद्धिम् RĀGA-TAR. 6, 367. घर्घस्य das Steigen des Preises VARĀH. BRH. S. 41 (40), 14. **अभिपालन**^० 19, 14. KĀTJ. ÇA. 3, 2, 28, 5, 15, 8, 3, 4. das Gedeihen, zunehmender Wohlstand, das Steigen im Amt, — Ansehen VARĀH. BRH. S. 4, 32. RĀGA-TAR. 3, 388.

प्रवेक (von विच् mit प्र) adj. *der auserlesenste, vorzüglichste* AK. 3, 2, 6. H. 1438. HALĀ. 4, 4. Stets nach dem subst. stehend: मणि^० MBu. 3, 2, 8, 12. R. 3, 32, 24. 5, 11, 26. BHĀG. P. 2, 9, 11. 3, 8, 6. 29. नानामणिप्रवरप्रवेक^० 5, 24, 9. रत्न^० HARIV. 8396. 9043. सारि^० MBu. 8, 3494. कृष्ण^० 7, 6149. यान^० R. 2, 92, 34 (101, 37 GORR.).

प्रवेग (1. प्र + वेग) m. *grosse Geschwindigkeit* HARIV. 12241. शर^० der schnelle Flug eines Pfeils so v. a. ein schnell fliegender Pfeil MBu. 6, 2622, 8, 3826. R. 3, 31, 25. 5, 44, 6.

प्रवेगित (von प्रवेग) adj. *sich schnell bewegend*: कपि R. 4, 1, 14. Statt सुप्रवेगितैः (शरैः) MBu. 7, 8590 ist wohl सुप्रवेगतैः zu lesen. — Vgl. वेगित.

प्रवेगित s. u. प्रवेगित.

प्रवेष्ट m. *Gerste* TAUK. 2, 9, 4. — Vgl. प्रवष्ट, प्रावष्ट.

प्रवेणि und **वेणी** (1. प्र + वे^०) f. 1) = वेणि *Haarflechte*, **वेणि** AK. 2, 6, 2, 49 (nach ÇKDm. **वेणी**). H. 570, v. l. a. n. 3, 216. MED. n. 63. **वेणी** H. 570. (यमुनाम्) भूमेः प्रवेणीमिव RAGH. 15, 30. — 2) eine gefärbte wollene Decke, **वेणि** H. a. n. MED. **वेणी** AK. 2, 8, 2, 10. H. 680. HALĀ. 2, 153. **प्रवेणी**: acc. pl. MBu. 15, 727. Die Stelle eines Sattels vertretend KULL. zu M. 4, 72. Vgl. प्रावेण्य. — 3) **वेणी** N. pr. eines Flusses MBu. 3, 8336. LIA. I, 576.

प्रवेत्त (von वी = घ्न mit प्र) m. *Wagenlenker* H. 760.

प्रवेद् m. nom. act. von विद् mit प्र; s. घ^०.

प्रवेदकृत् (प्र + कृत्) adj. *etwa bekannt machend* AV. 5, 20, 9.

प्रवेदन (vom caus. von विद् mit प्र) n. *das Zuwissenethun, Kundthun*:

काम^० P. 3, 3, 153. AK. 3, 3, 14.

प्रवेदिन् (von विद् mit प्र, adj. *genau kennend*: नानाकर्म^० M. 9, 267.

प्रवेद्य (vom caus. von विद् mit प्र) adj. *kund zu thun*: एष्वर्थेषूत्तरं तस्मात्प्रवेद्यम् MBu. 12, 11872.

प्रवेय (von वेप् mit प्र, m. *das Zittern*: सुखप्रवेयैस्तरुभिः R. 2, 96, 3 (105, 3 GORR.).

प्रवेयक (von प्रवेय) m. *das Zittern, Schauer* SUÇA. 2, 232, 12.

प्रवेय्य (von वेप् mit प्र) m. *das*. SUÇA. 2, 423, 9.

प्रवेयन (wie eben) 1) m. N. pr. eines Schlangendämons MBu. 1, 2150. — 2) n. *das Zittern* P. 8, 4, 34, Sch. Vop. 26, 171 (fälschlich **वेयणा**: vgl. 26, 4).

प्रवेपनिन् (von प्रवेयन 2.) adj. *erschütternd, Erschütterer*: Indra RV. 5, 34, 8.

प्रवेपनीय partic. fut. pass. von वेप् mit प्र P. 8, 4, 34, Sch. Vop. 26, 4.

प्रवेपिन् (von वेप् mit प्र) adj. *sitternd, schwankend* Nir. 9, 8.

प्रवेय (von वी mit प्र) partic. fut. pass. P. 6, 1, 83, Sch. — Vgl. प्रवेय्य.

IV. Theil.

प्रवेरित partic. prael. pass. *geschleudert, geworfen*: भीष्मबाहुप्रवेरिता (शक्ति) MBu. 6, 5596. शस्त्रवृष्टिम् — द्विपक्षतैः प्रवेरिताम् 8, 4135. **अमर**^० (पुष्पवर्ष) 9, 3243, 6, 5024, 1, 1181, 18, 47. Vielleicht aus प्र-एरित (von ईर mit घ्रा) entstanden.

प्रवेल m. *eine gelbe Varietät von Phaseolus Mungo* H. 1172.

प्रवेश (von विष् mit प्र) m. 1) *Eintritt, Einzug, das Hineintreten, Eindringen* H. 1300. VJUTP. 146. MBu. 1, 120, 9, 1650. 1657. 12, 2632. 13, 2296. R. 1, 77, 7. SUÇA. 1, 108, 21. 109, 5. 264, 14. KĀM. NĪTIS. 7, 39. ÇĀK. 82, 4. RAGH. 14, 55. MEḢH. 41. VARĀH. BRH. S. 3, 3, 42 (43), 56, 94, 60. 98, 15. KATHĀS. 3, 62, 30, 175. RĀGA-TAR. 2, 68. PRAB. 21, 15. **अव्याकृत**^० PAÑĀT. 16, 1. **रुधुस्तस्य प्रवेशम्** VID. 39. **रात्रिप्रवेशं लङ्कायाम्** (रात्रौ लङ्काप्रवेशं च ed. Bomb.) R. 1, 3, 28. **अनवसर**^० HIT. 53, 11. **गोनिष्क्रमणप्रवेशो** Verz. d. Oxf. H. 86, b, 20. **देवगृहे लब्धप्रवेशया** MĀLAV. 69, 2. KUMĀRAS. 3, 60. **मण्डल**^० ÇĀK. GRH. 6, 2. **पुर**^० ÇĀK. 63, 7. **Inscr.** in Journ. of the Am. Or. S. 6, 543, 15. Spr. 664. KATHĀS. 46, 201. 48, 29. PAÑĀT. 28, 19. ed. orn. 8, 22. DHŪRTAS. 75, 11. **शरीर**^० (पुरुषस्य) Schol. zu Kap. 1, 48. **अग्नि**^० R. 6, 101 in der Unterschr. KATHĀS. 16, 116. 36, 79. MUDRĀR. 135, 11. **अतः**^० das Hineinschliefen SUÇA. 2, 22, 16. **उर्वपितेष्ट** स्फटिकाश्मनश्च शिलोक्तस्त्रीकृत्यस्य चातः — **अन्यान्यरागः** (so ist zu lesen) **वृहते प्रवेशम्** dringt ein RĀGA-TAR. 6, 234. **नितेप**^० das Gelangen eines Pfandes in's Haus PAÑĀT. 7, 16. vom Eintritt der Sonne in ein Bild des Thierkreises VARĀH. BRH. S. 39 (38). 1. vom Auftreten auf der Bühne BHAR. beim Schol. zu ÇĀK. 46, 18. MĀLAV. 17, 9. HARIV. 8676. **Anbruch (der Nacht)**: संध्ये रत्ननीदिनयोः प्रवेशनिष्कासौ HALĀ. 1, 106. **das Eingehen in** so v. a. **das Platfinden in, Aufgehen in, Enthaltensein in**: तेनेषां समासात्तरे प्रवेशो न so v. a. können nicht einen Theil eines andern Compositum bilden Schol. zu P. 2, 1, 72. **अविनाभावलभ्यस्यार्थस्य शाब्दे ऽन्ये प्रवेशासंभवान्** SĪH. D. 18, 3. **उपमानैतिह्यादीनां चानुमानशब्दयोः प्रवेशः** । अनुपलब्ध्यादीनां च प्रत्यन्ते प्रवेशः Schol. zu Kap. 1, 89. — 2) **Eingang** MBu. 12, 5288. **मद्वेरोधगृहप्रवेशं नेता** ÇĀK. 139. **प्रवेशश्चापसारश्च** HIT. III, 53. KATHĀS. 46, 246. **सना सुप्रवेशा** MBu. 2, 1774. — 3) **eingehendes Geld**: द्विगुणोभूतमूलधन^० KULL. zu M. 8, 148. **यद्यभागभोगकरिण्यदिप्रवेशः** (ग्रामः) Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 543, 16. exempt from (the payment of) share of produce, tax, money-rent, and the like (exactions) HALL. — 4) **das Rohr an der Elystirblase** (welches in den Mastdarm eingeführt wird) SUÇA. 2, 196, 18. 197, 4. — Vgl. **गृह**^०, **गोप्रवेशसमय** und **दुःप्रवेश** (auch SUÇA. 2, 22, 18 in der Bed. schwer einzubringen, — zu reponiren).

प्रवेशक (von प्रवेश) 1) am Ende eines adj. comp. = **प्रवेश** 1: उपदेत्यामि ते योगमन्यदेकप्रवेशकम् (viell. **प्रवेशके** zu lesen, vgl. **पुक्तिं देहात्तरावेशे** im folg. Çloka) KATHĀS. 45, 78. — 2) **ein von niedrigen Personen angeführtes Zwischenspiel zwischen zwei Acten, in welchen der Zuschauer mit dem bekannt gemacht wird, was zwischen den zwei Acten vorgegangen ist oder das erfährt, was zum Verständniss des Folgenden unumgänglich nothwendig ist**; vgl. BÖHTLINGK in der Einl. zu ÇĀK. XI. fgg. DAÇA. 1, 52. SĪH. D. 308. fg. PRATĀPAR. 23, a, 1. ÇĀK. 76, 10. VIKR. 17, 18. 53, 21. 75, 47. MĀLAV. 27, 11. 61, 12. MUDRĀR. 99, 9. 129, 12. RATNĀV. 21, 10. 56, 5. MĀLATIM. 46, 7. 107, 1. 127, 7. PRAB. 20, 12. 89, 11. 103, 7.